

Lêerno.: 18/5/5
Verwysing: 20250205-362

Omsendbrief: 0003/2025

Vervaldatum: 31 Desember 2025

Aan: Adjunk-direkteurs-generaal, Hoofdirekteure, Direkteure, Kringbestuurders, Hoofde: Bestuur en Beheer, Adjunkdirekteure (distrikskantore), Prinsipale en Voorsitters van beheerliggame van alle gewone openbare skole

Kort opsomming: *Besonderhede van kompensasie vir vrystelling van die betaling van skoolgelde, asook riglyne vir die eisproses (gewone openbare skole, Graad R tot 12).*

Onderwerp: Kompensasie vir die vrystelling van die betaling van skoolgelde

1. Die Nasionale Minister van Basiese Onderwys het die regulasies vir die betaling van kompensasie vir die vrystelling van die betaling van skoolgelde aan skole wat skoolgelde hef in nasionale kwintiel 4- en 5-skole, in *Staatskoerant* No. 33971 van 28 Januarie 2011 uitgereik.
2. Kompensasie vir die vrystelling van die betaling van skoolgelde sal altyd vir die vorige skooljaar wees, d.w.s., kompensasie wat in 2025 betaal word, is vir vrystellings wat gedurende die 2024-skooljaar toegestaan is.
3. Die volgende vrystellings van die betaling van skoolgelde sal vir wettige eise in aanmerking kom:
 - 3.1 'n Leerder wat 'n weeskind is of deur sy of haar ouers verlaat is, word outomaties vrygestel van die betaling van skoolgeld.
 - 3.2 'n Leerder wat 'n ontvanger is van 'n armoedeverwante staatstoelae.
 - 3.3 'n Leerder wie se ouers/voog aansoek gedoen het om vrystelling van die betaling van skoolgelde en dit deur die beheerliggaam toegestaan is (let daarop dat die aansoek en notule van die betrokke beheerliggaamvergadering vir skoolouditdoeleindes beskikbaar moet wees).

4. Tydraamwerke

4.1 Alle eise moet teen 30 April 2025 op SOBIS vasgelê en afgeteken word volgens die proses wat in hierdie omsendbrief uiteengesit is. Skole moet teen **30 Mei 2025** die kompensasiëproses vir die vrystelling van skoolgelde finaliseer. Dit is om genoegsame tyd toe te laat vir die ouditproses waarna in paragraaf 6 verwys word.

4.1.1 Dit is belangrik om kennis te neem dat geen laat voorleggings oorweeg sal word nie.

4.1.2 Elke aansoek sal deur die distrikskantoor bevestig en by Hoofkantoor vir betaling ingedien word. Betalings sal dan jaarliks voor of op 15 November aan skole gemaak word wat daarvoor kwalifiseer.

4.2 **Datums vir die 2025-proses (vrystelling van die betaling van skoolgelde wat gedurende 2024 toegestaan is):**

Datum	Aksie
08 April 2025	SOBIS word vir datavaslegging beskikbaar gestel.
30 April 2025	Finale vasleggingsdatum vir skole.
30 Mei 2025	Skole lê geouditeerde inligting aan die betrokke kringbestuurder by die distrikskantoor voor en SOBIS sluit vir alle skole.
30 Junie 2025	Distrikskantore finaliseer bekragtigingsproses en teken af op EduInfoSearch.
30 September 2025	Die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) stel skole in kennis van die bedrae wat betaalbaar is.
14 November 2025	Die WKOD plaas fondse oor na skole wat kwalifiseer.

5. Proses

5.1 Alle aansoeke moet via SOBIS ingedien word. Die minimum inligting wat vertoon moet word, moet die volgende insluit: die skool se naam, OBIS-nummer, skool se straatadres, die naam en kontakbesonderhede van die persoon wat die vorm ingevul het, die totale getal leerders wat by die skool ingeskryf is, die lys met leerders wat in die vorige jaar van die betaling van skoolgelde vrygestel is, asook die identiteitsnommer en die SOBIS-nummer van elk van hierdie leerders.

5.2 Let asseblief daarop dat vrystelling van die betaling van skoolgelde wat gedurende 2024 toegestaan is, en in 2024 vasgelê is, vertoon sal word vir skole wat aan die proses deelgeneem het. Skole sal die opsie hê om bykomende vrystellings wat toegestaan is, vas te lê of hierdie vrystellings aan te pas, indien nodig.

5.3 Die eiseproses is soos volg:

- (a) Teken aan op SOBIS.
- (b) Klik op "Proceed" en beweeg dan oor die "Administration"-kieslys, klik op "School fee exemption" en dan op "Claim Capture Screens".
- (c) Kies die leerder en voltooi die %-vrystelling wat toegestaan is (slegs vir leerders waarvoor geëis word). Die inskrywingstydperk sal outomaties ingevul word.
- (d) Voltooi die eis en maak 'n drukstuk daarvan. Dien by die betrokke persone vir ondertekening in, nl. die voorsitter van die finansiële komitee, prinsipaal en voorsitter van die beheerliggaam.
- (e) Dien dit saam met stawende dokumentasie by die ouditeur in om geoudit te word. Verwys na paragraaf 6 van hierdie omsendbrief.
- (f) Nadat die oudit afgehandel is, dien die drukstuk (eis) by die gepaste distrikskantoor in vir bekragtiging. Die skool en distrikskantoor moet afgetekende afskrifte vir rekord- en ouditdoeleindes hou. Alle stawende dokumente moet by die skool gehou word. Moenie enige dokumente aan Hoofkantoor stuur nie.
- (g) Wanneer hulle die eis bekragtig, moet kringbestuurders die bekragtigde eis op EduInfoSearch uitdruk. Hierdie rekords moet by die distrikskantoor bewaar word indien Hoofkantoor enige navrae het.

6. Ouditering

- 6.1 Bylae B van die *Staatskoerant*, waarna in paragraaf 1 verwys word, sluit die riglyne vir die ouditeur in. Die volgende dokumente moet by die ouditeur ingedien word:
 - (a) Finale departementele toekenning van norme en standaarde (N&S) vir die betrokke jaar.
 - (b) Geouditeerde finansiële state vir die betrokke jaar.
 - (c) Leerderbywoningsregisters vir die betrokke jaar.
 - (d) Kitsopname vir die betrokke jaar.
 - (e) Vrystellingsaansoekvorms en dokumente ter ondersteuning van die aansoek vir elke vrygestelde leerder (insluitende bewys van pleegsorg en gegewens van maatskaplike toelaag, waar van toepassing).
 - (f) Dokumentasie wat die vrystelling van elke vrygestelde leerder goedkeur.
- 6.2 Die ouditeur moet die dokumente wat ontvang is gebruik om te verifieer dat die inligting korrek is. Waar stawende dokumentasie slegs in elektroniese formaat beskikbaar is, moet die ouditeur toegang tot die inligting versoek. Die ouditeur moet die toepaslike afdeling op die aansoekvorm voltooi en onderteken.
- 6.3 Alle nienakoming en foutiewe inligting wat tydens die oudit geïdentifiseer word, moet aangedui word. Die kringbestuurder moet alle nodige wysigings tydens die verifikasieproses aanbring.
- 6.4 Die WKOD sal nie 'n aansoek aanvaar wat nie deur die ouditeur onderteken is nie, of waar die ouditeur die geldigheid van die aansoek bevraagteken het nie.

6.5 Die aansoeke moet as deel van die jaarlikse oudit van elke skool geoudit word. Die geouditeerde aansoekvorm moet by die kringbestuurder by die distrikskantoor ingedien word.

6.6 Alle inligting wat ontvang is, sal onderworpe wees aan 'n geldigverklaringsproses deur die WKOD. Indien daar bevind word dat enige inligting vals is, sal die betrokke skool onderworpe wees aan 'n sanksie wat dissiplinêre optrede teen die prinsipaal, wat die inligting geverifieer het, kan insluit en/of die verhaling van enige betaling wat gemaak is. Laat indiening (d.i. ná 30 April 2025), onvolledige inligting, gewysigde inligting, verkeerde inligting en inligting wat in 'n verkeerde formaat ingedien is, sal die aansoek ongeldig maak. Die oorspronklike, voltooide aansoekvorm (nie 'n afskrif nie) moet ingedien word. Let asseblief daarop dat die WKOD slegs aansoekvorms wat deur SOBIS gegenereer is, sal aanvaar.

7. Berekening

7.1 Met die voltooiing van die bekragtigingsproses, sal die WKOD die totale waarde van die eise wat ontvang is, bepaal. Skole sal dan in kennis gestel word of hulle kwalifiseer, asook van die bedrae wat hulle sal ontvang.

7.2 Graad R-leerders

Die bedrag wat 'n graad R-leerder ontvang, word soos volg bereken:

- (a) Tydperk (aantal dae ingeskryf gedurende die jaar)
- (b) Vrystellingspersentasie
- (c) N&S-toekenning per leerder (Graad R)
- (d) Geenskoolgelddrumpel (R1 447 vir 2024)

Graad	Kwintiel	N&S-toekenning per leerder
Graad R	NK4	R880
Graad R	NK5	R420

7.3 Graad 1- tot 12-leerders

Die bedrag wat vir elke graad 1- tot 12-leerder ontvang word, word soos volg bereken:

- a) Tydperk (aantal dae ingeskryf gedurende die jaar)
- b) Vrystellingspersentasie
- c) N&S-toekenning vir elke leerder (Graad 1 tot 12)
- d) Geenskoolgelddrumpel (R1 754 vir 2024)

Voorbeeld van berekening:

Graad	NK	Leerder se ID-nummer	Dae ingeskryf	% vrystelling	N&S-toekenning	Berekening vir 2024
Graad 1 tot 12	4	4	200	100%	878	$200/200 \times 100\% \times (R1\ 754 - R878) = R876$
Graad 1 tot 12	5	5	100	50%	303	$100/200 \times 50\% \times (R1\ 754 - R303) = R363$

8. Slegs wanneer al die eise ontvang en die totale bedrag bepaal is, sal die WKOD in staat wees om te bepaal of 100% van 'n skool se eis betaal kan word. Die totale bedrag sal onderworpe wees aan die totale jaarlikse begroting vir hierdie intervensie. Fondse sal voor of op 15 November gedurende die jaar waarin die aansoek ingedien is, aan kwalifiserende skole oorgedra word.
9. Enige navrae betreffende die voltooiing van die aansoekvorm kan gerig word aan die kringbestuurder van die tersaaklike distrikskantoor.
10. Hierdie omsendbrief herroep en vervang Omsendbrief 0013/2024 van 05 April 2024.
11. Bring asseblief die inhoud van hierdie omsendbrief onder die aandag van alle betrokke personeel.

GETEKEN: B WALTERS

HOOF: ONDERWYS

DATUM: 2025-02-12